

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องทัศนคติและความพึงพอใจของผู้โดยสารที่มีต่อสายการบินโอดีเรียนที่ไทย แอร์ไลน์ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) โดยอาศัยการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ด้วยวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม (Questionnaire) จำนวน 400 ชุด เพื่อสำรวจความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่สามารถเป็นตัวแทนของประชากรที่ต้องการศึกษาได้ โดยที่ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยโดยมุ่งศึกษาผู้โดยสารที่เลือกเดินทางกับสายการบิน โอดีเรียนที่ไทย แอร์ไลน์ในเส้นทางภายในประเทศ ทั้งหมด 8 เส้นทางการบินด้วยกัน และดำเนินการ สุ่มตัวอย่างแบบ quota ตาม เส้นทางการบินภายในประเทศ ทั้งหมด 8 เส้นเส้นทางการบิน กรุงเทพ-ภูเก็ต ภูเก็ต-กรุงเทพ กรุงเทพ-หาดใหญ่ หาดใหญ่-กรุงเทพ กรุงเทพ-เชียงใหม่ เชียงใหม่-กรุงเทพ กรุงเทพ-เชียงราย เชียงราย-กรุงเทพ เส้นทางละ 50 คน รวมทั้งสิ้น 400 คนโดยใช้แบบสอบถามที่แบ่งเป็น 5 ตอน ดังนี้ คือ

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับทัศนคติเกี่ยวกับพฤติกรรมและบุคลิกภาพของพนักงาน ต้อนรับบนเครื่องบินของสายการบินโอดีเรียนที่ไทย แอร์ไลน์

ตอนที่ 3 เป็นคำถามทัศนคติเกี่ยวกับสายการบินโอดีเรียนที่ไทยแอร์ไลน์

ตอนที่ 4 เป็นคำถามเกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้โดยสารในด้านการให้บริการของ สายการบินโอดีเรียนที่ไทย แอร์ไลน์

ตอนที่ 5 เป็นส่วนที่ให้ผู้โดยสารที่ตอบแบบสอบถามได้แสดงข้อคิดเห็นเพิ่มเติมโดยเสรี การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป Spss/ pc + (Statistical Package for the Social Sciences / Personal Computer Plus) เพื่อประมวลผลข้อมูล จากนั้นจะนำข้อมูลที่ ประมวลผลแล้ว มาจัดทำเป็นรายงานในรูปตาราง และวิเคราะห์เบรපผลข้อมูล ตามผลที่ได้จากการ ประมวล โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ วิธีการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน เพื่อขอ bian ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง รวมทั้งข้อมูลเกี่ยวกับทัศนคติและความ พึงพอใจของผู้โดยสารที่มีต่อพฤติกรรมและบุคลิกภาพของพนักงานต้อนรับบนเครื่องบินต่อ สายการบินและการให้บริการของสายการบิน ส่วนการทดสอบสมมุติฐานใช้สถิติ t-test

เพื่อทดสอบสมมติฐานระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่ม 2 กลุ่มขึ้นไป และเมื่อพิบัติความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติแล้ว จะใช้วิธีการของ LSD (Least Significant Difference) ทดสอบความแตกต่างระหว่างคู่ โดยการทดสอบสมมติฐานกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

สรุปผลการวิจัย

ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

จากการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 25-34 ปี รองลงมา คือ อายุระหว่าง 15-24 ปี มีการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี รองลงมาคือระดับอนุปริญญา/ปวส ประกอบอาชีพเป็นพนักงานบริษัท รองลงมา มีอาชีพข้าราชการ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,001 - 15,000 บาท รองลงมา มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 15,001 - 20,000 บาท

ทัศนคติของผู้โดยสารที่มีต่อพฤติกรรมของพนักงานต้อนรับบนเครื่องบินของสายการบินโครเรียนท์ไทย และไลน์ จากการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติเชิงบวกต่อพฤติกรรมของพนักงานต้อนรับบนเครื่องบินของสายการบินโครเรียนท์ไทย และไลน์ โดยเห็นด้วยกับเรื่องที่พนักงานมีความยินดีให้คำแนะนำและความช่วยเหลือเมื่อผู้โดยสารเมื่อมีความต้องการ พนักงานเข้าใจใส่และปฏิบัติกับ ผู้โดยสารทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน และพนักงานมีความตั้งใจและเป็นผู้กระตือรือล้นในการปฏิบัติหน้าที่ และมีทัศนคติไม่แน่ใจต่อเรื่องที่ว่าหากเกิดกรณีฉุกเฉิน พนักงานสามารถแก้ปัญหาและช่วยเหลือได้ทันท่วงทีและเรื่องที่ว่า เมื่อเกิดการเจ็บป่วยเกิดขึ้นระหว่างทำการบินจะได้รับการดูแลและปฐมพยาบาลเบื้องต้นเป็นอย่างดี

ทัศนคติของผู้โดยสารที่มีต่อบุคลิกภาพของพนักงานต้อนรับบนเครื่องบินของสายการบินโครเรียนท์ไทย และไลน์ จากการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติเชิงบวกต่อบุคลิกภาพของพนักงานต้อนรับบนเครื่องบินของสายการบินโครเรียนท์ไทย และไลน์ โดยเห็นด้วยกับเรื่องที่พนักงานมีการแต่งกายสะอาด เรียบร้อย สง่างาม การแสดงออกถึงความเป็นมิตรและมีมนุษยสัมพันธ์ ความมีมารยาทและมีความเต็มใจในการให้บริการและความเป็นคนสุภาพอ่อนโยน พูดจาด้วยน้ำเสียงที่นุ่มนวล อ่อนหวาน ด้วยค่าเฉลี่ย

ทัศนคติของผู้โดยสารที่มีต่อสายการบินโโคเรียนท์ไทย แอร์ไลน์ จากการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติเชิงบวกต่อสายการบินโโคเรียนท์ไทย แอร์ไลน์ ในเรื่องการมีมาตรฐานการบริการที่ดี และมีทัศนคติในเชิงไม่แน่ใจต่อเรื่องโปรแกรมส่งเสริมการขายที่มีความน่าสนใจและเรื่องสถานที่เช็คอินมีความเป็นระเบียบ เรียบร้อย

ความพึงพอใจของผู้โดยสารในด้านการให้บริการของสายการบินโโคเรียนท์ไทย แอร์ไลน์ จากการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อการบริการของสายการบินโโคเรียนท์ไทย แอร์ไลน์ ในระดับพอใจมากในเรื่อง การให้บริการหัวไปของพนักงานต้อนรับบนเครื่องบิน เช่น การต้อนรับ ทักษะ การสอบถามข้อมูลการบินและมีความพึงพอใจในระดับปานกลางต่อเรื่องการเช็คอินของสายการบินโโคเรียนท์ไทยและเรื่องจำนวนพนักงานเช็คอินที่ให้บริการผู้โดยสาร และเมื่อพิจารณาในภาพรวมพบว่าความพึงพอใจของผู้โดยสารที่ใช้บริการสายการบินโโคเรียนท์ไทยที่มีต่อการบริการของสายการบินอยู่ในระดับพอใจมาก

สรุปผลการทดสอบสมมุติฐาน

การทดสอบสมมุติฐานทั้ง 8 ข้อ พบว่ามีทั้งสนับสนุนและขัดแย้งกับสมมุติฐาน ดังนี้

1. จากสมมุติฐานว่า ผู้โดยสารที่ใช้บริการสายการบินโโคเรียนท์ไทย แอร์ไลน์ มีทัศนคติเชิงบวกต่อพฤติกรรมของพนักงานต้อนรับบนเครื่องบินของสายการบินโโคเรียนท์ไทย แอร์ไลน์ จึงเป็นการยอมรับสมมุติฐานที่ตั้งไว้

จากการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีทัศนคติเชิงบวกต่อพฤติกรรมของพนักงานต้อนรับบนเครื่องบินของสายการบินโโคเรียนท์ไทย แอร์ไลน์ จึงเป็นการยอมรับสมมุติฐานที่ตั้งไว้

2. จากสมมุติฐานว่า ผู้โดยสารที่ใช้บริการสายการบินโโคเรียนท์ไทย แอร์ไลน์ มีทัศนคติเชิงบวกต่อบุคลิกภาพของพนักงานต้อนรับบนเครื่องบินของสายการบินโโคเรียนท์ไทย แอร์ไลน์ จึงเป็นการยอมรับสมมุติฐานที่ตั้งไว้

จากการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีทัศนคติเชิงบวกต่อบุคลิกภาพของพนักงานต้อนรับบนเครื่องบินของสายการบินโโคเรียนท์ไทย แอร์ไลน์ จึงเป็นการยอมรับสมมุติฐานที่ตั้งไว้

3. จากสมมุติฐานว่า ผู้โดยสารที่ใช้บริการสายการบินโโคเรียนท์ไทย แอร์ไลน์ มีทัศนคติเชิงบวกต่อสายการบิน

จากการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีทัศนคติเชิงบวกต่อสายการบินโโคเรียนท์ไทย แอร์ไลน์ จึงเป็นการยอมรับสมมุติฐานที่ตั้งไว้

4. จากสมมุติฐานว่า ผู้โดยสารที่ใช้บริการสายการบินโอดีเยนท์ไทย และไลน์ มีความพึงพอใจต่อการให้บริการของสายการบิน

จากการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในระดับพอใช้มากใน การให้บริการของสายการบินโอดีเยนท์ไทย และไลน์ จึงเป็นการยอมรับสมมุติฐานที่ตั้งไว้

5. จากสมมุติฐานว่า ลักษณะทางประชาราศาสตร์ของผู้โดยสารที่ใช้บริการสายการบินโอดีเยนท์ไทย และไลน์ ที่แตกต่างกัน จะมีทัศนคติต่อพฤติกรรมของพนักงานต้อนรับ บนเครื่องบินที่แตกต่างกัน

จากการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษา อาร์พและรายได้ที่แตกต่างกันจะมี ทัศนคติต่อพฤติกรรมของพนักงานต้อนรับบนเครื่องบินที่แตกต่างกัน จึงเป็นการยอมรับสมมุติฐาน ที่ตั้งไว้ ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีเพศและอายุที่แตกต่างกัน จะมีทัศนคติต่อพฤติกรรมของพนักงาน ต้อนรับบนเครื่องบินที่ไม่แตกต่างกัน จึงเป็นการปฏิเสธสมมุติฐานที่ตั้งไว้

6. จากสมมุติฐานว่า ลักษณะทางประชาราศาสตร์ของผู้โดยสารที่ใช้บริการสายการบินโอดีเยนท์ไทย และไลน์ ที่แตกต่างกัน จะมีทัศนคติต่อบุคลิกภาพของพนักงานต้อนรับ บนเครื่องบินที่แตกต่างกัน

จากการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษา อาร์พและรายได้ที่แตกต่างกัน จะมี ทัศนคติต่อบุคลิกภาพของพนักงานต้อนรับบนเครื่องบินที่แตกต่างกัน จึงเป็นการยอมรับ สมมุติฐานที่ตั้งไว้ ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีเพศและอายุที่แตกต่างกัน จะมีทัศนคติต่อบุคลิกภาพของ พนักงานต้อนรับบนเครื่องบินที่ไม่แตกต่างกัน จึงเป็นการปฏิเสธสมมุติฐานที่ตั้งไว้

7. จากสมมุติฐานว่า ลักษณะทางประชาราศาสตร์ของผู้โดยสารที่ใช้บริการสายการบินโอดีเยนท์ไทย และไลน์ ที่แตกต่างกัน จะมีทัศนคติต่อสายการบินที่แตกต่างกัน

จากการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุ การศึกษา อาร์พและรายได้ ที่แตกต่างกัน จะมีทัศนคติต่อสายการบินโอดีเยนท์ไทย และไลน์ ที่แตกต่างกัน จึงเป็นการยอมรับ สมมุติฐานที่ตั้งไว้ ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีเพศที่แตกต่างกัน จะมีทัศนคติต่อสายการบิน โอดีเยนท์ไทย และไลน์ ไม่แตกต่างกัน จึงเป็นการปฏิเสธสมมุติฐานที่ตั้งไว้

8. จากสมมุติฐานว่า ลักษณะทางประชาราศาสตร์ของผู้โดยสารที่ใช้บริการสายการบินโอดีเยนท์ไทย และไลน์ ที่แตกต่างกัน จะมีความพึงพอใจต่อการให้บริการของสายการบินที่แตกต่างกัน

จากการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ การศึกษา อาร์พและรายได้ที่แตกต่างกัน จะมีความพึงพอใจต่อการให้บริการของสายการบินโอดีเยนท์ไทย และไลน์ ที่แตกต่างกัน จึงเป็น

การยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ สวนกลุ่มตัวอย่างที่มีเพศที่แตกต่างกัน จะมีความพึงพอใจต่อ สายการบินโอดีเรียนที่ไทย และรีลайн์ไม่แตกต่างกัน จึงเป็นการปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องทัศนคติของผู้โดยสารที่มีต่อพฤติกรรมของพนักงานต้อนรับบนเครื่องบิน ของสายการบินโอดีเรียนที่ไทย และรีลайн์พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติเชิงบวกในเรื่องที่พนักงาน ต้อนรับบนเครื่องบินแต่งกายสะอาด เรียบร้อย สง่างาม สุภาพอ่อนโยน พูดจาด้วยน้ำเสียงที่ นุ่มนวล มีมารยาทและมีความเต็มใจในการให้บริการ แสดงออกถึงความเป็นมิตรและมี มนุษยสัมพันธ์ ยินดีให้คำแนะนำและความช่วยเหลือเมื่อมีความต้องการ มีความตั้งใจและเป็น ผู้กระตือรือล้นในการปฏิบัติหน้าที่ ซึ่งผลการวิจัยมีความสอดคล้องกับการวิจัยของพันต์ราชาติ รี ปิติ หุ่นจุย (2541, น. บทคัดย่อ) ที่สรุปว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีความพึงพอใจต่อการปฏิบัติการกิจของ ตำรวจท่องเที่ยวทั้งทางด้านการต้อนรับ การอำนวยความสะดวก และความกระตือรือล้นในการให้ บริการจะมีทัศนคติภาพพจน์ของตำรวจท่องเที่ยวในเชิงบวก เหตุที่เป็นเห็นนี้เนื่องจาก การศึกษา ของคอดเลอร์ได้ชี้ให้เห็นว่าบุคลากร ที่เป็นองค์ประกอบที่สำคัญทั้งในการผลิตบริการและการให้ บริการ บุคลากรจึงเป็นปัจจัยสำคัญที่สร้างความแตกต่างให้กับธุรกิจ โดยสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับ สินค้าที่ช่างทำให้เกิดความได้เปรียบทางการแข่งขัน โดยคุณภาพในการให้บริการต้องอาศัยพนักงาน ที่มีทัศนคติที่ดี มีบุคลิกภาพและการแต่งกายที่ดี เพื่อสร้างความน่าเชื่อถือ มีมนุษยสัมพันธ์ มี ความเสมอภาคในการให้บริการลูกค้าเพื่อสร้างความรู้สึกประทับใจต่อการให้ความสำคัญอย่างเท่า ที่เทียม สามารถตอบสนองและแก้ปัญหา ต่าง ๆ ของลูกค้ามีความริเริ่ม และสามารถสร้างค่านิยม ให้กับองค์กรได้

ทั้งนี้ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีทัศนคติไม่แน่ใจต่อเรื่องที่ว่าหากเกิดกรณีฉุกเฉิน พนักงานสามารถแก้ปัญหาและช่วยเหลือได้ทันท่วงที ซึ่งผลการวิจัยมีความสอดคล้องกับการวิจัย ของ พศ.สุขุม เฉลยทรัพย์ ("ประชาชนคิดอย่างไรต่อการเปิดบริการสายการบินต้นทุนต่ำ," ออนไลน์, 2546) จากส่วนดุลย์ต์ ในการสำรวจความคิดเห็นว่าประชาชนคิดอย่างไรต่อการเปิด บริการสายการบินต้นทุนต่ำ โดยผลการสำรวจความคิดเห็นแสดงให้เห็นว่าจุดด้อยของการเปิดให้ บริการสายการบินต้นทุนต่ำในสายตาประชาชน คือ ไม่มั่นใจในเรื่องของความปลอดภัยในการใช้ บริการและมาตรฐานของเครื่องยนต์ เพราะจะเห็นส่วนหนึ่งของความล่าช้าของเที่ยวบินเกิดขึ้นจาก ปัญหาทางเทคนิคที่เครื่องบินมีความขัดข้อง ดังนั้นจะเห็นได้ว่าองค์ประกอบหนึ่งของ คุณภาพ

ของการบริการขนส่งผู้โดยสาร นอกจากความสะดวกสบาย ความรวดเร็ว ความตรงต่อเวลา และความทันสมัยของบริการระหว่างการเดินทางแล้ว ความปลอดภัยนับเป็นหัวใจหลักในการเดินทาง ดังนั้น ทางสายการบินจึงควรเร่งปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพและศักยภาพของพนักงานต้อนรับ บนเครื่องบินให้เป็นไปตามความคาดหวังของผู้โดยสารเพื่อเป็นการสร้าง ภาพลักษณ์ที่ดีต่อ สายการบินและตัวพนักงานต้อนรับบนเครื่องบิน รวมทั้งตระหนักรถึงการรักษามาตรฐานความ ปลอดภัยในการให้บริการเป็นสำคัญ

จากการวิจัยที่ศูนย์ของผู้โดยสารที่มีต่อพฤติกรรมของพนักงานต้อนรับ บนเครื่องบินของสายการบินโอลิมปิกไทย และวีแอร์ ยังพบอีกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ การศึกษา อาชีพและรายได้ที่แตกต่างกัน จะมีทัศนคติต่อพฤติกรรมของพนักงานต้อนรับบนเครื่องบินที่ แตกต่างกัน โดยผู้โดยสารที่มีอายุระหว่าง 55-64 ปี จะมีทัศนคติต่อพฤติกรรมของพนักงานต้อนรับบนเครื่องบินในทางบวกมากกว่าผู้โดยสารที่มีอายุระหว่าง 15-24 ปี โดยดับเบิลยู เจ แมคไกวร์ ได้ อธิบายว่าอายุมีผลต่อทัศนคติของบุคคล ทำให้ผู้ที่มีอายุมาก ผ่านประสบการณ์มาก ยอมจะมี ความเข้าใจและมองโลกในแง่ที่ดีกว่าคนอายุน้อย ดังนั้น พฤติกรรมของพนักงานต้อนรับ บนเครื่องบินที่แสดงออกไปในทัศนคติของผู้ที่มีอายุมากกว่าผู้ที่มีอายุระหว่าง 15-24 ปี ให้เห็นถึงการ เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมที่ดี มีความกระตือรือล้นและใส่ใจผู้โดยสาร โดยจะเห็นตัวอย่างจากพนักงาน ต้อนรับบนเครื่องบินแสดงออกถึงความกระตือรือล้นในการช่วยเหลือผู้ที่ต้องการความช่วยเหลือ เป็นพิเศษ เช่น ผู้สูงอายุ หรือผู้พิการในการจัดหาที่นั่งให้ การพยุงหรือช่วยถือของในขณะที่ ผู้โดยสารขึ้นหรือลงจากเครื่อง ซึ่งหากเป็นวัยรุ่นที่มีสุขภาพร่างกายแข็งแรง พนักงานก็ไม่จำเป็นที่ จะต้องให้การช่วยเหลือเป็นพิเศษ เป็นต้น

นอกจากนี้ ยังพบว่าผู้โดยสารที่มีการศึกษาระดับอนุปริญญาและปริญญาตรี จะมี ทัศนคติต่อพฤติกรรมของพนักงานต้อนรับบนเครื่องบินที่ดีกว่าผู้โดยสารที่มีการศึกษาระดับ ปริญญาโท เนื่องจากการศึกษาเป็นลักษณะสำคัญอีกประการหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อบุคคล ดังนั้น คน ที่ได้รับการศึกษาในระดับที่ต่างกัน สาขาวิชาที่แตกต่างกัน จึงมีความรู้สึกนึกคิด อุดมการณ์ และ ความต้องการที่แตกต่างกันไปอีกด้วย คนที่มีการศึกษาสูงจะได้เปรียบเนื่องจากมีความรู้กว้างขวาง มีความฉลาดในหลายเชิงและสามารถเข้าใจสิ่งต่างๆได้ดี ทั้งยังมีความสามารถทางการมองเห็น ความสามารถในการวัดสังเกต ความสามารถที่จะพบความบกพร่องหรือความผิดพลาดมีความ สามารถในการแก้ไขพัฒนาสิ่งต่างๆได้ดี จึงเป็นผลให้คนที่มีระดับการศึกษาสูงคาดหวังหรือ ต้องการให้พนักงานต้อนรับบนเครื่องบินมีความเชี่ยวชาญในงานและมีความรู้ในเรื่องเครื่องบินที่ดี มากกว่าคนที่มีการศึกษาต่ำกว่า เพราะคนที่มีการศึกษาสูงจะคิดได้ลึกซึ้งมากกว่าคนที่มีการศึกษา

ต่างกัน เช่น หากเกิดกรณีฉุกเฉินแล้วพนักงานสามารถตัดสินใจโดยสารได้ทันท่วงที่หรือไม่ คนที่มีการศึกษาสูงจะมองเห็นจุดบกพร่องของพนักงานในด้านการฝึกอบรมในเรื่องมาตรฐานความปลอดภัย ในขณะที่คนที่มีการศึกษาน้อยกว่าอาจมิได้ระหนักรถึงจุดนี้ ในด้านอาชีพพบว่า ผู้ประกอบอาชีพพนักงานรัฐวิสาหกิจและข้าราชการจะมีทัศนคติที่ดีกว่าผู้ประกอบอาชีพพ่อค้าและแม่บ้าน และผู้ที่มีรายได้สูงกว่า 25,000 บาท จะมีทัศนคติที่ดีกว่าผู้มีรายได้ 5,001-10,000 บาท เนื่องจากสถานะทางเศรษฐกิจและสังคมตลอดจนภูมิหลังครอบครัว ทำให้คนมีวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน มีประสบการณ์ที่แตกต่างกัน มีความคิด ค่านิยมและความสนใจที่แตกต่างกัน โดยพบว่าผู้ที่มีรายได้สูงจะมิได้คาดหวังในเรื่องการใช้บริการสายการบินราคากลางนัก เนื่องจากผู้โดยสารที่มีรายได้สูงเคยได้ใช้บริการสายการบินปกติที่มีการบริการสมบูรณ์แบบ และมีความเข้าใจว่าราคาที่ต่างกัน ย่อมจะต้องมีข้อแตกต่างอย่างแน่นอน ทำให้มิได้คาดหวังอะไรมากนัก ในขณะที่ผู้ที่มีรายได้ต่ำกว่าย่อมต้องการที่จะให้การบริการที่ตนเองได้รับคุ้มค่ากับเงินที่เสียไปมากที่สุด เพราะผู้โดยสารที่มีรายได้ต่ำเลือกเดินทางทางอากาศเนื่องจากลิสต์เริ่มทางการตลาด ซึ่งก็คือ ราคาถูกและคาดหวังให้ทุกๆอย่างมีความแตกต่างกับการเดินทางทางบกที่ตนเคยใช้บริการมา

ในเรื่องส่วนการวิจัยเรื่องทัศนคติของผู้โดยสารที่มีต่อสายการบินโอดีเรียนท์ไทย แอร์ไลน์ จากการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติเชิงบวกต่อสายการบินโอดีเรียนท์ไทย แอร์ไลน์ ในเรื่องของว่างและเครื่องดื่มที่บริการบนเครื่องมีคุณภาพดี มีเส้นทางการบิน รวมถึงจำนวนเที่ยวบินที่เหมาะสม ตอบสนองความต้องการของผู้โดยสารได้เป็นอย่างดี ราคาค่าโดยสารเหมาะสมเมื่อเทียบกับสายการบินต้นทุนต่ำอีกด้วย และผู้โดยสารจะกลับมาใช้บริการสายการบินโอดีเรียนท์ไทยอีกในการเดินทางครั้งหน้า ซึ่งผลการวิจัยมีความสอดคล้องกับการวิจัยของศ.สุขุม เจริญทรัพย์ ("ประชาชนคิดอย่างไรต่อการเปิดบริการสายการบินต้นทุนต่ำ," ออนไลน์, 2546) โดยผลการสำรวจความคิดเห็นแสดงให้เห็นว่าจุดเด่นของการเปิดให้บริการสายการบินต้นทุนต่ำในสายตาประชาชน คือ ราคากลาง ประหยัดทั้งเวลาและค่าใช้จ่าย ประชาชนมีโอกาสใช้บริการมากขึ้นสำหรับผู้ที่มีรายได้น้อยและผู้ที่ไม่เคยนั่งเครื่องบินและเป็นอีกทางเลือกหนึ่งในการเดินทางด้วยสายการบิน เหตุที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ เพราะว่าสายการบินโอดีเรียนท์ไทย แอร์ไลน์ เป็นสายการบินเดียวในจำนวนสายการบินราคาถูกทั้งหมดที่กำหนดราคาค่าโดยสารอัตราเดียว ทุกที่นั่ง และเป็นสายการบินที่มีบริการของว่างและเครื่องดื่มระหว่างเที่ยวบินพร้อมๆ กัน ตอบสนองความต้องการของคนไทยที่ชอบการเดินทางในประเทศเพิ่มขึ้น

คือ กรุงเทพฯ-สุราษฎร์ธานี สุราษฎร์ธานี-กรุงเทพฯ เพิ่มขึ้นเพื่อตอบสนองความต้องการของ ผู้บริโภค

นอกจากนี้ ผู้โดยสารที่เป็นกลุ่มยังมีทัศนคติในเชิงไม่แน่ใจต่อเรื่องสถานที่เช็คอินมีความเป็นระเบียบ เรียบร้อย ซึ่งผลการวิจัยมีความสอดคล้องกับการวิจัยของ พศ.สุขุม เฉลยทรัพย์ ("ประชาชนคิดอย่างไรต่อการเปิดบริการสายการบินต้นทุนต่ำ," ออนไลน์, 2546) ผลการสำรวจความคิดเห็นแสดงให้เห็นว่า จุดด้อยของการเปิดให้บริการสายการบินต้นทุนต่ำในสายตาประชาชน คือ ขั้นตอนในการขอใช้บริการอาจจะไม่สะดวกสบายพอและผลการวิจัยยังสอดคล้องกับการวิจัยของสุพัฒน์ หมั่นมาก ("ศึกษาความคิดเห็นของผู้โดยสารต่อพฤติกรรมการให้บริการของ พนักงานบริษัทการบินไทย จำกัด (มหาชน)," ออนไลน์, 2547) พบว่า สภาพปัญหาของ พฤติกรรมการให้บริการเป็นเรื่องของปัญหาด้านการให้บริการและปัญหาด้านจำนวนพนักงานที่ มีน้อยเกินไป ดังนั้น เหตุที่ทำให้ผู้โดยสารรู้สึกไม่แน่ใจต่อเรื่องสถานที่เช็คอินมีความเป็นระเบียบ เรียบร้อย เนื่องจากสายการบินอยู่เรียนท์ไทร มีเคาน์เตอร์เช็คอินที่สนามบิน เพียงจำนวน 3 เคาน์เตอร์ซึ่งต้องรองรับ ผู้โดยสารต่อวันประมาณ 26 เที่ยวบินหรือเดือนละประมาณ 145,000-150,000 คน ทำให้เกิดปัญหาผู้โดยสารรอคิวเช็คอินนานและเที่ยวบินส่วนใหญ่มีเวลาไล่เลี่ยงกัน จึงเป็นการสะสมผู้โดยสารบริเวณเคาน์เตอร์เช็คอินให้มีจำนวนมากยิ่งขึ้น ดังนั้น ทางสายการบิน จึงควรที่จะมีการปรับปรุง รวมถึงอำนวยความสะดวกต่อผู้โดยสารเรื่องสถานที่เช็คอินให้มากขึ้น โดยอาจจะเปิดเคาน์เตอร์เช็คอินเพิ่มขึ้นและเพิ่มจำนวนพนักงานให้มีเพียงพอ กับจำนวนผู้โดยสาร เพื่อเป็นการลดความแออัดที่เกิดขึ้นบริเวณเคาน์เตอร์เช็คอิน หรืออาจเปิดเคาน์เตอร์พิเศษสำหรับ ผู้โดยสารที่มาถึงสนามบินก่อนเวลาเปิด Check-in เพื่อให้ความสะดวกแก่ผู้โดยสารในการที่ไม่ ต้องรอเป็นเวลานานตามข้อเสนอแนะของงานวิจัยของอรุณรัตน์ นิยม ที่ศึกษาเปรียบเทียบ ความคิดเห็นของผู้โดยสารต่อการบริการการบินระหว่างสายการบินไทยและสายการบินต่างชาติ

จากการวิจัยถึงทัศนคติของผู้โดยสารที่มีต่อสายการบิน ยังพบอีกว่า กลุ่มตัวอย่างที่ มีการอาชญากรรม เช่น การค้ายาเสพติด และรายได้ที่แตกต่างกัน จะมีทัศนคติสายการบินที่แตกต่างกัน โดยพบว่า ผู้โดยสารที่มีอายุ 25-34 ปี จะมีทัศนคติในทางบวกมากกว่าผู้ที่มีอายุระหว่าง 55-64 ปี ผลการวิจัยมีความสอดคล้องกับการวิจัยของ วนูช ตั้งคิววิช (2540, น. บทคัดย่อ) ที่ศึกษา ทัศนคติและพฤติกรรมของผู้รับสารต่อการสื่อสารทางด้านการตลาดของโรงพยาบาลระบบ มัลติเพล็กซ์เครือ อีจีวี พบว่า ลักษณะของประชากรศาสตร์มีผลต่อทัศนคติและพฤติกรรมของ ลูกค้ากลุ่มเป้าหมาย โดยพบว่า อาชีพมีความสัมพันธ์กับทัศนคติในการใช้บริการของโรงพยาบาลระบบ มัลติเพล็กซ์เครือ อีจีวี

จากการวิจัยพบว่า ผู้โดยสารที่มีอายุ 25-34 ปีจะมีทัศนคติต่อสายการบินในทางบวกมากกว่าผู้ที่มีอายุระหว่าง 55-64 ปีและ 46-55 ปี เนื่องจากความปลอดภัยมีผลต่อจิตวิทยาของผู้โดยสาร การที่เครื่องบินมีปัญหาทางเทคนิคป่วยครั้ง ทำให้ผู้สูงวัยรู้สึกถึงความไม่ปลอดภัยต่อชีวิต เพราะคนที่มีอายุมากย่อมจะมีความไวต่อความกลัวหรือวิตกกังวลมากกว่าผู้ที่มีอายุน้อย นอกจากนี้ยังพบว่า ผู้ที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีและปริญญาโทจะมีทัศนคติต่อสายการบินในทางบวกมากกว่าผู้ที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา/ปวช. เนื่องจากคนที่มีการศึกษาสูงมีความรู้ กว้างขวาง มีความสามารถทางการมองเห็น ความสามารถในการวัดสังเกตมากกว่าผู้ที่มีการศึกษาน้อยกว่า ทำให้บุคคลเหล่านี้มองเห็นดูเด่นและเปรียบเทียบความแตกต่างของสายการบินต่างๆได้ดีกว่า เช่น ในเรื่องค่าโดยสารที่มีความเหมาะสมเมื่อเทียบกับสายการบินอื่น ๆ หรือในเรื่องโปรแกรมสั่งเสริมการขาย ทำให้ผู้ที่มีการศึกษาในระดับสูงกว่ามีทัศนคติในทางบวกมากกว่าผู้ที่มีการศึกษาต่ำกว่า

นอกจากนี้ พบว่า ผู้ที่ประกอบอาชีพรับราชการจะมีทัศนคติต่อสายการบินที่ดีกว่าผู้ที่ประกอบอาชีพพนักงานบริษัทและประกอบธุรกิจส่วนตัว เนื่องจากข้าราชการเป็นบุคคลที่สามารถเบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทางได้ ดังนั้น การเดินทางโดยสายการบินราคาถูก นอกจากราคาจะทำให้เดินทางถึงที่หมายเหมือนกันแล้วยังเป็นการประหยัดงบประมาณค่าใช้จ่ายในการเดินทาง ในขณะที่ผู้ที่ประกอบอาชีพพนักงานบริษัทและประกอบธุรกิจส่วนตัวต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายด้วยตนเอง จึงทำให้มีทัศนคติต่อสายการบินในทางบวกน้อยกว่าผู้ที่ประกอบอาชีพรับราชการ ในส่วนผลการวิจัยเรื่องรายได้ พบว่า ผู้ที่มีรายได้เฉลี่ย 10,001-15,000 บาทจะมีทัศนคติต่อสายการบินในทางบวกมากกว่าผู้โดยสารที่มีรายได้มากกว่า 25,000 เนื่องจากปัจจัยด้านราคายังคงตั้งสำคัญในการกำหนดพฤติกรรมการบริโภค ผู้ที่มีรายได้น้อยย่อมที่จะต้องการใช้บริการสายการบินที่มีราคาถูก เนื่องจากต้องคำนึงถึงจำนวนเงิน ความเหมาะสมของรายรับและรายจ่ายของตนเอง ในขณะที่ผู้ที่มีรายได้มากกว่า 25,000 บาทเป็นผู้ที่มีความสามารถในการจ่ายได้หากเดินทางกับสายการบินราคาปกติ ซึ่งจะต้องชำระเงินเพิ่มขึ้นเมื่อต้องการเดินทางต่อไป แต่ก็ยังคงต้องคำนึงถึงความปลอดภัยและคุณภาพของการเดินทาง ดังนั้น ผู้ที่มีรายได้มากจะมีความไว้วางใจในการเดินทางกับสายการบินมากกว่าผู้ที่มีรายได้น้อย แต่ก็ไม่ได้หมายความว่า ผู้ที่มีรายได้น้อยจะไม่เดินทางกับสายการบิน แต่จะมีความระมัดระวังและต้องคำนึงถึงความปลอดภัยและคุณภาพของการเดินทางมากกว่า

ส่วนการวิจัยในด้านความพึงพอใจของผู้โดยสารในด้านการให้บริการของสายการบิน
พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษา อาชีพและรายได้ที่แตกต่างกัน จะมีความพึงพอใจต่อการ
ให้บริการของสายการบินที่แตกต่างกัน โดยที่ผู้โดยสารที่มีอายุระหว่าง 55-64 ปี จะมีความ
พึงพอใจในด้านการให้บริการของสายการบินมากกว่าผู้โดยสารที่มีอายุระหว่าง 15-24 ปี เนื่องจาก

พนักงานต้อนรับบุนเครื่องบินได้แสดงออกถึงความกระตือรือล้นและใส่ใจผู้โดยสาร โดยเฉพาะผู้ที่ต้องการความช่วยเหลือเป็นพิเศษ เช่น ผู้สูงอายุ หรือผู้พิการในการจัดหาที่นั่งให้ การพยุงหรือช่วยถือของในขณะที่ผู้โดยสารขึ้นหรือลงจากเครื่อง ทำให้ผู้โดยสารที่มีอายุระหว่าง 55-64 ปี เกิดความพึงพอใจมากกว่าผู้โดยสารที่เป็นวัยรุ่น ซึ่งมีสุขภาพร่างกายแข็งแรง พนักงานก็ไม่จำเป็นที่จะต้องให้การช่วยเหลือเป็นพิเศษ เป็นต้น และยังพบว่าผู้โดยสารที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา จะมีความพึงพอใจต่อการบริการของสายการบินมากกว่าผู้โดยสารที่มีการศึกษาระดับปริญญาโทเนื่องจากคนที่มีการศึกษาสูงจะมีความสามารถทางการมองเห็น สังเกต และทำความบกพร่องหรือความถนัดได้ดี จึงเป็นผลให้คนที่มีระดับการศึกษามากของเห็นจุดบกพร่องของการบริการของสายการบินในด้านต่างๆได้ละเอียดกว่า คือ ในด้านความล้าช้าของการเข็คอิน จำนวนของพนักงานที่ให้บริการ ในขณะที่คนที่มีการศึกษาน้อยกว่าอาจมิได้สังเกตและพบข้อผิดพลาด ในด้านอาชีพพบว่าผู้ประกอบอาชีพพนักงานรัฐวิสาหกิจจะมีความพึงพอใจต่อการบริการของสายการบินมากกว่า ผู้โดยสารที่เป็นนักเรียน เนื่องจากผู้ประกอบอาชีพพนักงานรัฐวิสาหกิจ ยอมคาดคะเนและประเมินคุณภาพของการให้บริการของสายการบินได้มีเหตุผลมากกว่า เพราะเข้าใจในเงื่อนไขของการบริการในด้านต่างๆของสายการบินได้ดีกว่า รวมทั้งเข้าใจในเหตุผลแห่งข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นทำให้เกิดความพึงพอใจที่มากกว่า การวิจัยยังพบว่าผู้ที่มีรายได้สูงกว่า 25,000 บาทจะมีทัศนคติที่ดีกว่าผู้มีรายได้ 5,001-10,000 บาท เนื่องจากสถานะทางเศรษฐกิจจะทำให้คนมีความคิด ค่านิยมและความสนใจที่แตกต่างกัน โดยพบว่าผู้ที่มีรายได้สูงจะมิได้คาดหวังในเรื่องความสะดวกสบายของการให้บริการสายการบินราคาถูกมากนักเนื่องจากผู้โดยสารที่มีรายได้สูงจะทราบดีในเรื่องความแตกต่างระหว่างสายการบินปกติกับสายการบินราคาถูกจึงทำให้มิได้คาดหวังอะไรมากนัก ในขณะที่ผู้ที่มีรายได้ต่ำกว่าย่อมต้องการที่จะให้การได้รับบริการของตนเองได้รับความสะดวกสบายและคุ้มค่ากับเงินที่เสียไปมากที่สุด ซึ่งการวิจัยในครั้นี้สอดคล้องกับการวิจัยของอดีมา วินัยโภศด ("พฤติกรรมการสื่อสารของพนักงานกองสำรองที่นั่งและความพึงพอใจของผู้โดยสารต่อการบริการของพนักงานกองสำรองที่นั่งบริษัทการบินไทยจำกัด(มหาชน)," ออนไลน์, 2547) และยังสอดคล้องกับการวิจัยของสุพรรณี อัศวศิริเลิศ (2540, น. บทคัดย่อ) ซึ่งทำการวิจัยเรื่อง "ความสัมพันธ์ระหว่างการสื่อสารทางการตลาดกับความพึงพอใจของลูกค้าในการให้บริการของธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน)" ที่ได้สรุปไว้ว่าลักษณะทางประชากรศาสตร์ของลูกค้าที่มาใช้บริการที่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจของลูกค้าในการให้บริการของพนักงาน คือระดับการศึกษา โดยกลุ่มที่มีการศึกษาขั้นประถมศึกษามีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจสูงกว่ากลุ่มที่มีการศึกษาขั้นปริญญาตรี สวนลักษณะทางประชากรศาสตร์อื่น ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพหลัก รายได้

สถานภาพสมรถ สถานภาพในครอบครัว และจำนวนสมาชิกในครอบครัวไม่มีความสัมพันธ์ ทั้งนี้ ผลการวิจัยในด้านความพอใจของผู้โดยสารที่มีต่อต่อการบริการของสายการบินโอดีเยนท์ไทยในระดับต่างๆกัน จะแยกการอภิปรายย่อยตามการทำางานของพนักงานของสายการบินใน 5 สายงาน ดังนี้

งานการบริการของพนักงานต้อนรับบนเครื่องบิน จากการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อการบริการของสายการบินโอดีเยนท์ไทยในระดับพอใจมากในเรื่องการให้บริการทั่วไปของพนักงานต้อนรับบนเครื่องบิน เช่น การต้อนรับ ทักทาย การให้ความช่วยเหลือผู้โดยสาร การบริการของว่างและเครื่องดื่ม การที่พนักงานต้อนรับบนเครื่องบินปฏิบัติต่อทุกคนด้วยความเท่าเทียมกัน การคำนึงถึงความสะดวกแก่ผู้โดยสารที่ต้องเครื่องไปยังที่อื่นๆ การแสดงออกถึงความกระตือรือล้นที่เข้าใจใส่ต่อผู้โดยสาร การแสดงออกถึงความยินดีเมื่อได้รับคำแนะนำหรือคำตำหนนิจากผู้โดยสาร

งานการบริการของพนักงานต้อนรับภาคพื้นดิน จากการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อการบริการของสายการบินโอดีเยนท์ไทยในระดับพอใจมากในเรื่องความชียนขั้นแข็งและตั้งใจทำงานของพนักงานต้อนรับภาคพื้นดิน การประสานงานระหว่างพนักงานต้อนรับภาคพื้นดินกับพนักงานต้อนรับบนเครื่องบิน การระบุหมายเลขที่นั่งบนบัตรโดยสาร เมื่อเทียบกับมีความล่าช้า และพนักงานต้อนรับภาคพื้นดินได้แจ้งข้อมูลเพิ่มเติมให้ทราบเป็นระยะๆ

งานการบริการของพนักงานบริการด้านสัมภาระ (loader service) จากการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อการบริการของสายการบินโอดีเยนท์ไทยในระดับพอใจมากในเรื่อง การบริการของพนักงานบริการสัมภาระ

งานการบริการของศูนย์ข้อมูล (call center) และการจองตั๋ว จากการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อการบริการของสายการบินโอดีเยนท์ไทยในระดับพอใจมากในเรื่อง การออกตั๋วเดินทางที่มีความถูกต้อง ตรงกับชื่อ-นามสกุล และเที่ยวบินที่ผู้โดยสารต้องการ เรื่อง การบริการจองตั๋วเครื่องบิน เรื่องพนักงานของศูนย์ข้อมูลในการสอบถามการบริการ

งานการบริการด้านการ check-in ที่สนามบิน จากการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อการบริการของสายการบินโอดีเยนท์ไทยในระดับพอใจมากในเรื่องพนักงานเช็คอิน ยิ้มแย้มแจ่มใส เป็นมิตรกับผู้โดยสารและการสอบถามข้อมูลการบิน และกลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อการบริการของสายการบินโอดีเยนท์ไทยในระดับปานกลางต่อเรื่องการเช็คอินของสายการบินโอดีเยนท์ไทยและเรื่องจำนวนพนักงานเช็คอินที่ให้บริการผู้โดยสาร ดังนั้น ทางสายการบินควรที่จะเพิ่มจำนวนพนักงานเช็คอินที่ให้บริการผู้โดยสารให้มากขึ้นเพื่อรองรับกับ

จำนวนผู้โดยสารที่มีจำนวนมากเพื่อมิให้เกิดความล่าช้าและปรับปรุงเรื่องระบบการเดินทาง ประดิษฐ์ภามากขึ้นด้วย ซึ่งผลการวิจัยดังกล่าวข้างต้นสอดคล้องกับงานวิจัยของสุพร摊ี อัศวศิริ เลิศ (2540, น. บทคัดย่อ) ที่สรุปว่าความพึงพอใจของผู้รับบริการจะเกิดขึ้นจากการที่พนักงานให้บริการด้วยความกระตือรือร้น มีอัธยาศัยไมตรีและจากสุภาพอ่อนน้อม ให้ความช่วยเหลือลูกค้า เมื่อมี ข้อสงสัยในการใช้บริการอย่างเป็นกันเอง พนักงานแต่งกายสุภาพเรียบ พนักงานมีการประสานงานและมีความเอาใจใส่ลูกค้าที่มาใช้บริการอย่างทั่วถึง

โดยสรุปจะพบว่าผลการวิจัยจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้โดยสารที่เลือกเดินทางสายการบินโอดิเยนท์ไทย และรีลайн มีทัศนคติเชิงบวกต่อบุคลิกภาพของพนักงานต้อนรับบนเครื่องบินและสายการบิน และมีความพึงพอใจต่อการบริการของสายการบินโอดิเยนท์ไทยในระดับพอใช้มากในหลายๆ เรื่อง แม้ว่าจะมีทัศนคติในเชิงไม่แน่ใจและรู้สึกพอใจในระดับปานกลาง ในบางเรื่องก็ตาม แต่ก็ต้องถือว่าสายการบินควรแก้ไข พัฒนาและปรับปรุงในบางเรื่องเหล่านั้น อย่างจริงจังเพื่อให้ผู้โดยสารที่เดินทางสายการบินโอดิเยนท์ไทย และรีลайн มีทัศนคติเชิงบวกและรู้สึกพอใจให้มากที่สุดเพื่อให้สายการบินมีพัฒนาการยิ่งขึ้นไปอีกในการให้บริการในอนาคต

ข้อเสนอแนะทั่วไป

การวิจัยเรื่องทัศนคติและความพึงพอใจของผู้โดยสารที่มีต่อสายการบินโอดิเยนท์ไทย และรีลайн ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. เกี่ยวกับพฤติกรรมพนักงานต้อนรับบนเครื่องบิน

1.1 ควรมีการสูมตรวจการให้บริการด้านอาหารและเครื่องดื่มของพนักงานต้อนรับบนเครื่องบินในบางเที่ยวบิน เพื่อให้ทราบถึงข้อดีและข้อควรปรับปรุงของกระบวนการบริการในภาพรวม

1.2 สายการบินควรมีการอบรมและทบทวนความรู้เกี่ยวกับข้อปฏิบัติและการใช้อุปกรณ์ช่วยเหลือในกรณีฉุกเฉินเป็นระยะๆ ตามสมควรเพื่อให้พนักงานได้เตรียมความพร้อมอยู่เสมอ

1.3 ควรมีการทดสอบความชำนาญในงาน เช่น ความรู้เรื่องเครื่องบินหรือข้อปฏิบัติ หรือการปฐมพยาบาลเบื้องต้นเมื่อเกิดการเจ็บป่วยระหว่างทำการบินเพื่อเป็นการช่วยเหลือได้อย่างทันท่วงที

2. เกี่ยวกับบุคลิกภาพของพนักงานต้อนรับบนเครื่องบิน

2.1 ความมีการตรวจสอบเครื่องแบบพนักงานและการแต่งกายของพนักงานต้อนรับบนเครื่องบินเป็นประจำก่อนทำการบินเพื่อเป็นการรักษามาตรฐานในการแต่งกาย

2.2 ความมีการจัดอบรม พัฒนาบุคลิกภาพของพนักงานต้อนรับบนเครื่องบิน

3. เกี่ยวกับสายการบินโอลิมปิกทีไทย แอร์ไลน์

3.1 สายการบินควรจัดการอบรมแก่พนักงานผู้เกี่ยวข้องในทุกๆ ฝ่ายเพื่อให้ตระหนักรถึงความมีมาตรฐานที่ดีทั้งในด้านการบริการและความปลอดภัยเพื่อให้การเดินทางกับสายการบินได้สร้างความอุ่นใจแก่ผู้โดยสาร

3.2 สายการบินควรพัฒนาระบบการติดต่อระหว่างผู้โดยสารกับสายการบินให้มีความสะดวกและมีความรวดเร็วเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้โดยสารให้ได้มากที่สุด

3.3 สายการบินควรเพิ่มเส้นทางการบิน รวมถึงจำนวนเที่ยวบินให้มีความเหมาะสม และตอบสนองความต้องการของผู้โดยสารได้เป็นอย่างดี

3.4 สายการบินควรที่จะมีการวางแผนการตลาดและปรับปรุงเรื่องสถานที่เช็คอินให้มีหลายช่องทางมากขึ้น เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้โดยสารให้ได้มากที่สุด

4. เกี่ยวกับการให้บริการของสายการบินโอลิมปิกทีไทย แอร์ไลน์

4.1 มีการจัดการอบรมพัฒนาการให้บริการทั่วไปของพนักงานต้อนรับบนเครื่องบิน

4.2 มีการจัดการอบรมด้านจิตวิทยาในการแก้ไขสถานการณ์เมื่อได้รับการต้านทานจากผู้โดยสาร

4.3 สร้างขวัญและกำลังใจในการให้บริการแก่พนักงานเมื่อปฏิบัติหน้าที่ได้เป็นอย่างดีและได้รับคำชมเชยจากผู้โดยสาร เช่น การมอบรางวัลหรือแจกใบประกาศเกียรติคุณ

4.4 เพิ่มเทคโนโลยีหรือช่องทางการบริการของศูนย์ข้อมูล (call center) และการจองตัวให้มีหลากหลายมากขึ้นเพื่อความสะดวกของผู้โดยสารในการสอบถามการบริการ

4.5 ควรเพิ่มเคาน์เตอร์เช็คอินของสายการบินให้มากยิ่งขึ้น รวมถึงเพิ่มจำนวนพนักงานเช็คอินที่ให้บริการผู้โดยสารที่สนามบิน เพื่อรองรับกับจำนวนผู้โดยสารที่มีจำนวนมาก และเพื่อมให้เกิดความล่าช้าของเที่ยวบิน

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ใน การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยโดยมุ่งศึกษาผู้โดยสารที่เลือกเดินทางกับสายการบินต้นทุนต่ำ คือสายการบินโอดีเรียนท์ ไทยแอร์ไลน์ในเส้นทางภายในประเทศไทย ทั้งหมด 8 เส้นทางการบินด้วยกัน คือ เส้นทางการบินจากกรุงเทพฯ-ภูเก็ต กรุงเทพฯ-กรุงเทพฯ-หาดใหญ่ หาดใหญ่-กรุงเทพฯ กรุงเทพฯ-เชียงใหม่ เชียงใหม่-กรุงเทพฯ กรุงเทพฯ-เชียงราย เชียงราย-กรุงเทพฯ ซึ่งในการวิจัยในอนาคต อาจนำเส้นทางการบินในประเทศไทยที่เปิดใหม่ ได้แก่ เส้นทางการบินจากกรุงเทพฯ-สุราษฎร์ธานี สุราษฎร์ธานี-กรุงเทพฯ หรือเส้นทางการบินต่างประเทศอันได้แก่ กรุงเทพฯ-ช่องกง ช่องกง-กรุงเทพฯ กรุงเทพฯ-อินชอน(เกาหลีใต้) อินชอน(เกาหลีใต้)-กรุงเทพฯ ภูเก็ต-อินชอน(เกาหลีใต้) อินชอน(เกาหลีใต้)- กรุงเทพฯ มาวิเคราะห์เป็นฐานข้อมูลในการวิจัยเพิ่มขึ้นได้ โดยผู้วิจัยอาจออกแบบแบบสอบถามให้มีทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษหรือภาษาจีนและภาษาอังกฤษเพื่อใช้สอบถามกับผู้โดยสารที่มิใช่คนไทยได้ด้วย

2. ใน การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการวิจัยสายการบินโอดีเรียนท์ไทย แอร์ไลน์ โดยมองในแง่การใช้กลยุทธ์ผลิตภัณฑ์ กลยุทธ์ราคา กลยุทธ์การจัดจำหน่ายและกลยุทธ์การส่งเสริมการตลาดเข้ามาศึกษาเท่านั้น ใน การศึกษาวิจัยครั้งต่อไป ผู้วิจัยอาจนำกลยุทธ์การสื่อสาร การตลาดแบบผสมผสานเข้ามาวิเคราะห์สายการบินได้อีกด้วย

3. ใน การศึกษาวิจัยครั้งต่อไป ผู้วิจัยอาจกำหนดขอบเขตของการวิจัยโดยมุ่งศึกษาผู้โดยสารที่เลือกเดินทางกับสายการบินต้นทุนต่ำในประเทศไทยอีก 1 อันได้แก่ สายการบินแอร์เอเชีย สายการบินนกแอร์ หรือ เลือกศึกษาวิจัยสายการบินต้นทุนต่ำของต่างประเทศ เช่น ไตร์เกอร์แอร์เวย์ เกรอว์จินบลูแอร์ไลน์หรือเจ็ตสตาร์ แอร์เวย์ เป็นต้น